

**1.2.12 28 TEMMUZ 1951 TARİHLİ CENEVRE SÖZLEŞMESİNİN 1 A (1) MADDESİNDE
BAHSEDİLEN
ANLAŞMA, SÖZLEŞME VE PROTOKOLLERE GÖRE "MÜLTECI" TANIMLARI**

Aşağıdaki savaş öncesi kategoriler Tüzük ve Sözleşme'deki tanımların şartlarında mevcuttur.

(i) 12 Mayıs 1926 tarihli Düzenleme

(Milletler Cemiyeti Antlaşma Serisi No. 2004, Cilt LXXXIX (89), s.47.)

Kategori 1. Savaş öncesi Rus veya Nansen mültecileri: "Rus kökenli olup SSCB Hükümeti'nin korumasından yararlanmayan veya artık yararlanmayan ve başka bir tabiiyet kazanmamış herhangi bir kişi" şeklinde tanımlanmıştır.

Kategori 2. Savaş öncesi Ermeni veya Nansen mültecileri: "Daha önce Osmanlı İmparatorluğu'nun idaresi altında olup Türkiye Cumhuriyeti'nin korumasından yararlanmayan veya artık yararlanmayan ve başka bir tabiiyet kazanmamış Ermeni kökenli herhangi bir kişi" şeklinde tanımlanmıştır.

(ii) 30 Haziran 1928 tarihli Düzenleme

(Milletler Cemiyeti Antlaşma Serisi No. 2006, Cilt LXXXIX (89), s.63.)

Kategori 3. Asuri veya Asuri-Kildani ve özümsemiş mülteciler: "Daha önce ait olduğu Devletin korumasından yararlanmayan ve başka bir tabiiyet kazanmamış veya başka bir tabiiyete sahip olmayan Asuri veya Asuri-Kildani kökenli herhangi bir kişi ve ayrıca özümsemiş sonucu Suriyeli veya Kürt kökenli herhangi bir kişi" şeklinde tanımlanmıştır.

Kategori 4. Türk mülteciler: "Daha önce Osmanlı İmparatorluğu'na bağlı olup 24 Temmuz 1923 tarihli Lozan Protokolünün hükümlerine bağlı olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin korumasından yararlanmayan veya artık yararlanmayan ve başka bir tabiiyet kazanmamış Türk kökenli herhangi bir kişi" şeklinde tanımlanmıştır.

(iii) 28 Ekim 1933 tarihli Sözleşme

(Milletler Cemiyeti Antlaşma Serisi No. 3663, Cilt CLIX (159), s. 199.)

Kategori 5. İspanyol mülteciler: Bunlar "İspanyol tabiiyetine sahip olan veya sahip olmuş olan ve başka bir tabiiyete sahip olmayan ve haklarında İspanyol Hükümeti'nin korumasından, hukuken veya gerçekte, yararlanmadıkları tespit edilen kişiler" şeklinde tanımlanmışlardır.

(iv) 10 şubat 1938 tarihli Sözleşme

(Milletler Cemiyeti Antlaşma Serisi No. 4461, Cilt CXCII (192), s.59.)

Kategori 6. Almanya'dan gelen mülteciler: "(a) Alman tabiiyetine sahip olan veya sahip olmuş olan ve başka bir tabiiyete sahip olmayan, Alman Hükümeti'nin korumasından, hukuken veya gerçekte, yararlanmadığı kanıtlanmış kişiler. (b) Daha önceki Sözleşme veya Anlaşmalar tarafından

kapsanmayan, Almanya'da yaşadıkten sonra burayı terk eden ve Alman Hükümeti'nin korumasından, hukuken veya gerçekte, yararlanmadığı kanıtlanan vatansız kişiler" şeklinde tanımlanmıştır.

"Almanya'yı sadece kişisel rahatlığa bağılı nedenlerden dolayı terk eden kişiler bu tanıma dahil değildir."

(v) 14 Eylül 1939 tarihli Protokol

(Milletler Cemiyeti Antlaşma Serisi No. 4634, Cilt CXCVIII (198), s.141.)

Kategori 7. Avusturyalı mülteciler (Nazi zulmünün kurbanları):

"(a) Avusturya tabiiyetine sahip olmuş olup Alman tabiiyeti dışında başka bir tabiiyete sahip olmayan ve Alman Hükümeti'nin korumasından, hukuken veya gerçekte, yararlanmadığı kanıtlanan kişiler; ve

(b) Daha önceki hiçbir Sözleşme veya Düzenleme tarafından kapsanmayan ve daha önce Avusturya'yı oluşturan topraklarda yaşadıkten sonra bu toprakları terk eden, Alman Hükümeti'nin korumasından, hukuken veya gerçekte, yararlanmadığı kanıtlanan Vatansız kişiler" şeklinde tanımlanmıştır.

"Daha önce Avusturya'yı oluşturan toprakları sadece kişisel rahatlığa bağılı nedenlerden dolayı terk eden kişiler bu tanıma dahil değildir."

